

Vertrouwenspersoon

Houding

De vertrouwenspersoon is een sociaal, toegankelijk, oprecht en gezaghebbend persoon die het vertrouwen geniet van de bij de organisatie betrokken personen (vrijwilligers, medewerkers en managers); is thuis in de cultuur van de vrijwilligersorganisatie en heeft zich ontwikkeld tot deskundige op grensoverschrijdend gedrag.

Kennis en vaardigheden

- De vertrouwenspersoon heeft inzicht in de aard en omvang van ongewenst of grensoverschrijdend gedrag en in de mogelijke reacties en emotionele gevolgen van slachtoffers hiervan.
- De vertrouwenspersoon is zowel mondeling als schriftelijk communicatief zeer vaardig.
- De vertrouwenspersoon heeft inzicht in eigen handelen, is reflectief.
- De vertrouwenspersoon is advies- en gespreksvaardig en heeft kennis en vaardigheden om zichzelf en de thema's grensoverschrijdend en ongewenst gedrag aan de doelgroepen te kunnen presenteren.

Kwaliteiten

De vertrouwenspersoon:

- heeft levenservaring, is integer en heeft een evenwichtige persoonlijkheid;
- kan reflecteren op het eigen gedrag en op dat van de ander;
- kan omgaan met vertrouwelijke informatie en met weerstanden;
- is in staat om zich onafhankelijk op te stellen.

De vertrouwenspersoon:

- heeft globale kennis van mogelijke rechtspositionele en justitiële gevolgen van het indienen van een klacht;
- heeft kennis van de individuele en groepsprocessen die spelen bij ongewenst en grensoverschrijdend gedrag;
- heeft kennis van de interne organisatiestructuur en cultuur.
- kan periodiek een Verklaring Omtrent Gedrag overleggen.

Taken

De vertrouwenspersoon:

- functioneert als eerste aanspreekpunt bij meldingen van ongewenst of grensoverschrijdend gedrag en zorgt voor de eerste opvang en begeleiding van degene die hiermee is geconfronteerd;
- zoekt samen met de melder naar oplossingen, geeft ondersteuning en advies en gaat na of een oplossing in de informele sfeer tot de mogelijkheden behoort;
- geeft informatie over de mogelijk te volgen procedures, naast interne klachtenprocedure ook strafrechtelijke of civielrechtelijke procedure en de consequenties daarvan.
- stelt op verzoek van de melder een klacht op schrift of ondersteunt de melder.
- verwijst - indien nodig - de melder naar (in)formele, daarvoor in aanmerking komende (hulpverlenings-)instanties en ondersteunt melder bij het inschakelen van deze instanties, hieronder vallen ook politie en officier van justitie;
- doet, in overleg met de melder en bevoegd gezag (over het algemeen is dit het bestuur van een vrijwilligersorganisatie), aangifte bij politie of officier van justitie;
- neemt maatregelen om op korte termijn de leefsituatie van melder te verbeteren, gericht op het stoppen van het grensoverschrijdend of ongewenst gedrag;
- meldt - indien naar de mening van de vertrouwenspersoon de inhoud van de klacht daartoe aanleiding geeft - de klacht aan het bevoegd gezag;

- geeft emotionele en psychische ondersteuning aan de melder bij het formeel aanhangig maken van de klacht en/of staat de melder bij en vertegenwoordigt deze tijdens een gerechtelijke procedure;
- is verantwoordelijk voor nazorg ten aanzien van de melder, opdat voorkomen wordt dat de melder aangesproken wordt op het feit dat hij/zij grensoverschrijdend of ongewenst gedrag aanhangig heeft gemaakt;
- houdt een anonieme registratie bij (o.a. aantallen, aard van de klachten, afwikkeling) op grond waarvan gegevens kunnen worden verstrekt ten behoeve van het jaarverslag;
- draagt mogelijke oplossingen aan waarmee het beleid gericht tegen grensoverschrijdend of ongewenst gedrag kan worden opgesteld c.q. bijgesteld;
- draagt bij aan de evaluatie van het takenpakket, werkwijze en procedure.
- houdt zich op de hoogte van (landelijke) ontwikkelingen op het terrein van preventie en bestrijding van grensoverschrijdend en ongewenst gedrag.

Anonimiteit en vertrouwelijkheid

Anonimiteit en vertrouwelijkheid zijn centrale begrippen bij de taken en bevoegdheden van de vertrouwenspersoon. Een vertrouwenspersoon heeft een vertrouwelijke functie en er wordt verwacht dat hij/zij deze vertrouwelijkheid garandeert. Daarnaast bestaat er een wettelijke meldingsplicht voor het op de hoogte zijn van strafbare feiten en kan anonimiteit niet wettelijk gegarandeerd worden. De vertrouwelijkheid ten opzichte van de melder kan soms strijdig zijn met andere taken, zoals de signalerings- en adviesfunctie. In de praktijk blijkt dit soms onwerkbaar. Bij integriteitsaantastingen zijn de belangen van de organisatie ook in het geding en kan het soms niet anders dan een melding ook bij het bevoegd gezag onder de aandacht te brengen. Tevens is de vertrouwenspersoon gebonden aan hetgeen in het eigen reglement vermeld staat. Organisaties moeten vertrouwelijkheid dus in beginsel altijd proberen te waarborgen.

Vertrouwenspersoon

Bij een vertrouwenspersoon kunnen vrijwilligers, betaalde medewerkers, minderjarigen, kwetsbare mensen en bijvoorbeeld ouders terecht met hun vermoedens of kennis van grensoverschrijdend gedrag. De vertrouwenspersoon is erg belangrijk om het melden van (vermoedens van) grensoverschrijdend gedrag makkelijker te maken.

Voor Senioren Brabant-Zeeland en de Kringen en Afdelingen is Jan Hermes de vertrouwenspersoon. Op onze website staan contactgegevens bij <https://www.kbo-brabant.nl/vrijwilligers/>